

شماره ۲۴۲۷۴
تاریخ ۵۹/۱۲/۹
پست

دفتر امور مطبوعاتی و نشریات
تاریخ ۱۳۵۹
شماره ۱۳۱۹

شورای نگهبان قانون اساسی

طرح پیشنهادی عده‌ای از نمایندگان مجلس شورای اسلامی که مقرر داشته است: "ماده واحده بنا بر ضرورت‌های حاد موجود و شرایط حساس فعلی کشور، نخست وزیر موظف است تا تعیین وزیر برای وزارتخانه‌های بی سرپرست تصدی آنها را بعهده بگیرد. تبصره - وزارتخانه‌هایی هم که بدلائلی وزرای تعیین شده خود را از دست داده یا می‌دهند مشمول ماده واحده فوق هستند." بجهت و دلایل زیر مخالف قانون اساسی است:

۱- طبق اصل ۱۳۲ و وزراء به پیشنهاد نخست وزیر و تصویب رئیس جمهور معین و برای گرفتن رای اعتماد به مجلس معرفی میشوند.

۲- طبق اصل ۱۳۷ هر یک از وزیران، مسئول وظایف خاص خویش در برابر مجلس است، ولی در اموری که به تصویب هیات وزیران میرسد مسئول اعمال دیگران نیز هست.

۳- تبصره ماده واحده با مدلول اصل ۱۳۶ که مقرر داشته (هرگاه نخست وزیر بخواهد وزیر را عزل کند و وزیر دیگری را بجای او برگزیند، باید این عزل و نصب با تصویب رئیس جمهور باشد و برای وزیر جدید از مجلس رای اعتماد بگیرد و در صورتی که پس از ابراز اعتماد مجلس به دولت، نیمی از اعضای هیات وزیران تغییر نماید دولت باید مجدداً از مجلس تقاضای رای اعتماد کند) منافات دارد.

۴- با تلفیق اصل ۱۳۳ و قسمت اخیر اصل ۱۴۱ که مقرر داشته (نخست وزیر میتواند در موارد ضرورت بطور موقت تصدی برخی از وزارتخانه‌ها را بپذیرد) نتیجه میشود که تصدی موقت نخست وزیر در برخی از وزارتخانه‌ها نیز منوط به تصویب رئیس جمهور و تا بید مجلس میباشد. بنا بر این طرح فوق مستلزم سلب اختیار قانونی از رئیس جمهور و مخالف مدلول اصل ۱۳۳، ۱۳۷ و ۱۳۶ میباشد.

اگر منظور مقنن قانون اساسی از قسمت اخیر اصل ۱۴۱ (تصدی بعضی از وزارتخانه‌ها از طرف

- ۲ -

نخست وزیر) بنحواطلاق وبدون توجه به حکم اصل ۱۳۳ با شذبه تصویب مجلس احتیاج ندارد. در غیر این صورت هم باید نخست وزیر تصدی وزارتخانه بی وزیر را بدوا "به رئیس جمهوری پیشنهاد کند. پس از تصویب او به مجلس مراجعه نماید و تقدیم طرح از طرف نمایندگان مجوزی ندارد. از لوازم اعمال قوه مجریه و ریاست بر این قوه و مسئولیت رئیس جمهوری در مقابل ملت (اصول ۱۱۳، ۱۱۴، ۱۲۲، ۱۲۳، ۱۲۶، ۱۲۷، ۱۳۳ و ۱۳۶ قانون اساسی است که در قانون اساسی به رئیس جمهوری داده شده و خلاصه اینکه رئیس جمهوری یک مقام غیر مسئول و تشریفاتی نیست. مفهوم و منطوق اصول ۱۱۳، ۱۱۴، ۱۲۴، ۱۲۶، ۱۲۷، ۱۳۳ و ۱۳۶ قانون اساسی مبین این واقعیت است که هیات وزیران بعنوان بخشی از قوه مجریه باید با رئیس این قوه یعنی رئیس جمهوری (بخش دیگر از قوه مجریه) هماهنگ باشند. بنا بر این بجای این قبیل اقدامات ناقض قانون اساسی نخست وزیر باید وزرائی به رئیس جمهوری پیشنهاد کند که با او هماهنگ بوده و مورد موافقت او باشند نه معارض و مخالف رئیس جمهور.

امیدوارم شورای نگهبان این بدعت خطیر و نقض قانون اساسی را تایید ننمایند.

رئیس جمهوری
سید ابوالحسن بنی صدر